

Metsäkeskus

22.11.2023

Mitä metkaa tulevaisuus tuo tullessaan?

Metsäpäivät 26.-27.10.2023

Mikko Korhonen

Rahoitus- ja tarkastuspäällikkö

Suomen metsänkeskus, itäinen palvelualue

Metsäkeskus

Yksityismetsätalouden tukeminen

- Metsätalouden tukijärjestelmät ovat olleet kiinteä ja tärkeä osa Suomen yleistä metsäpolitiikkaa, ei yksistään irrallinen yksityismetsätalouden edistämiskeino.
- Tukijärjestelmillä aktivoitu yksityismetsänomistajia metsiensä hoitoon ja käyttöön.
- Tuella on vipuvaikutus eli tuet lisänneet metsänomistajan omien varojen käyttöä metsänhoito- ja metsänparannustöiden toteutukseen ja monimuotoisuuden edistämiseen.
- Tuki mahdollistanut ammattiavun käytön toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Tuettaville toimenpiteille asetetut tukiehdot ohjanneet näiden toimenpiteiden toteutusta laajemminkin kuin vain rahoitettujen hankkeiden ja toimenpiteiden osalta.

Metsänhoidon tuet eri aikakausina

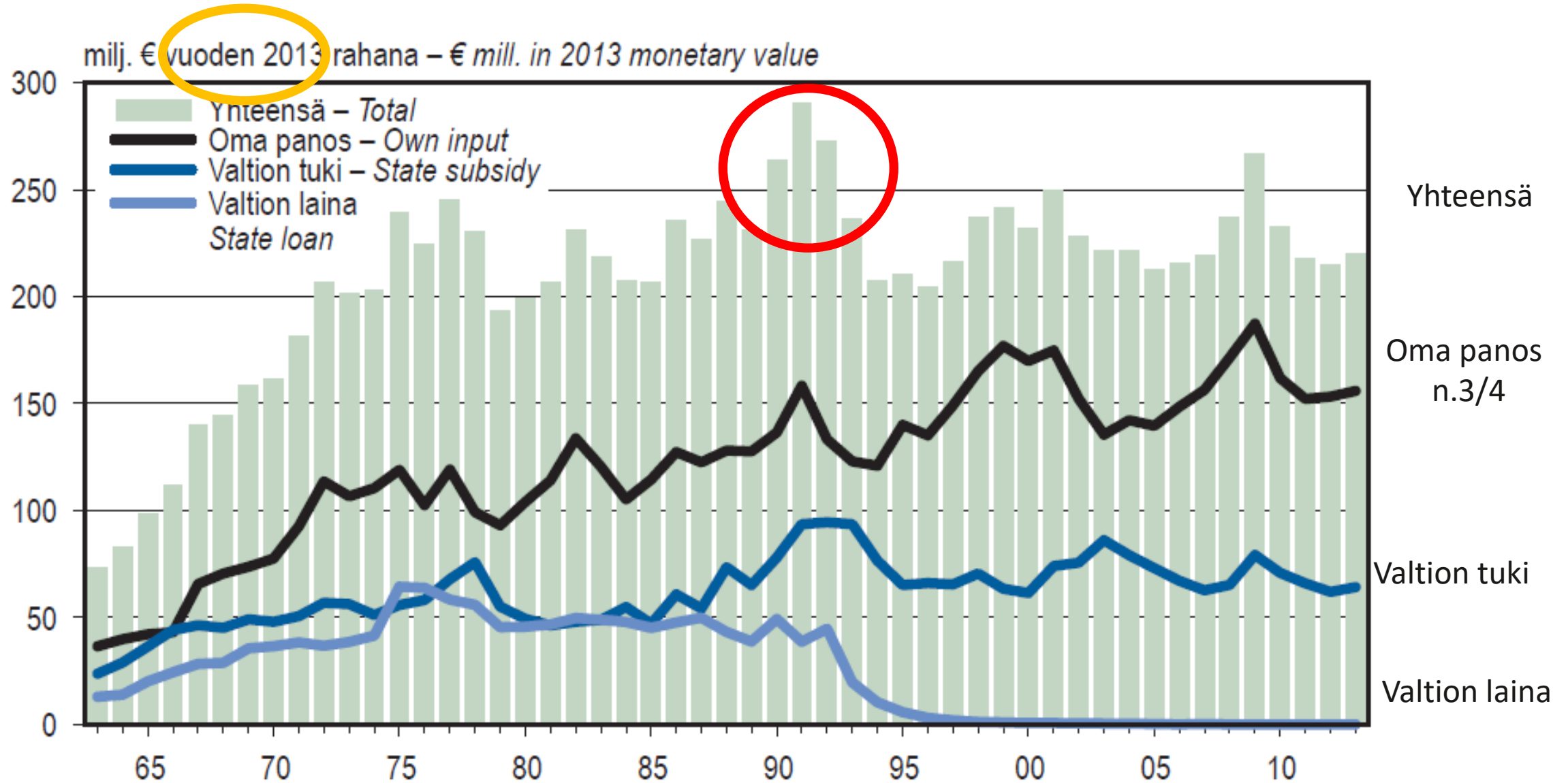
- Ensimmäisten metsänparannuslakien ja tukijärjestelmien taustalla olivat kasvaneet hakkuumäärät, huoli metsien tilasta ja puuvarojen riittävydestä.
- Metsänparannuksen alkuperäisenä tavoitteena oli puuntuotannon lisääminen ja teollisuuden raaka-aineen saannin turvaaminen.
- Metsäpolitiikassa puuntuotannollisen kestävyuden rinnalle omaksuttiin 1990-luvulla taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyuden tavoitteet.
- Vuoden 1997 alusta metsätalouden rahoitus laajennettiin koskemaan metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämistä.
- Viime vuosina keskustelussa on korostunut erityisesti ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen sekä monimuotoisuuden edistäminen.

Metsäkeskus

Tukea metsiin 1929–2024

- 1929 Ensimmäinen metsänparannuslaki.
- 1953 Tuki koskee ensimmäistä kertaa vain yksityismetsänomistajia.
- 1968 Ensimmäinen pysyvä metsänparannuslaki.
- 1987 Uusi metsänparannuslaki.
- 1996 Ensimmäinen kemera-laki.
- 2015 Kemera-laki uudistuu ja muuttuu määräaikaiseksi.
- 2024 Metka-laki.

Tukijärjestelmien vaikutukset

- Metsäpolitiikka ja metsätalouden tukijärjestelmät ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että metsät kasvavat Suomessa enemmän puuta kuin koskaan.
- Suomessa puuston tilavuus on noin 1,7 kertaistunut 1920-luvulta.
- Metsien vuotuinen kasvu on yli kaksinkertaistunut samassa ajassa.
- Aikaisempien tukijärjestelmien aikana puuston kokonaiskasvu on lisääntynyt alle kuudessa vuosikymmenessä yli 45 miljoonaa kuutiometriä, josta arvioidaan 15-20 miljoonaa kuutiota olevan metsänparannustoiminnan ansiota.
- Metsätalouden töillä on ollut myös huomattava sosiaalinen ja aluepoliittinen merkitys.
- Viimeisimmillä tukijärjestelmillä on edistetty myös talousmetsien biologisen monimuotoisuuden turvaamista.
- Negatiiviset vaikutukset ?.

Metsäkeskus

Metka-laki 2024

- Uutta metsätalouden kannustejärjestelmää koskeva laki, metka, on vahvistettu 19.1.2023 ja se tulee voimaan 1.1.2024. Laki on voimassa vuoden 2029 loppuun.
- Tuettavista kohteista ja tuen määrästä säädetään tarkemmin Valtioneuvoston asetuksella.
- Valtioneuvoston asetus vietäneen valtioneuvoston käsittelyyn loka-marraskuussa 2023. Vasta tämän käsittelyn jälkeen voidaan varmasti puhua siitä, mitkä tukitasot tulevat metkassa olemaan.
- Tukien haku avautumassa 1.3.2024
- Metka-tuet ovat veronalaista tuloa.

Metsäkeskus

Tavoitteita

- Kannustaa yksityismetsänomistajia metsien hoitoon ja käyttöön, jolla voidaan saavuttaa yksityistaloudellisten tavoitteiden ohella myös yhteiskunnan metsäpolitiikalle ja metsien käytölle asettamat tavoitteet
- Edistetään yhdenvertaisesti taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsän hoitoa ja käyttöä yksityismetsissä.
- Kannustetaan maanomistajia tekemään toimenpiteitä, joiden tavoitteena edistää metsävarojen suotuisaa kehittymistä, monimuotoisuuden turvaamista, vesiensuojelua ja hillitä ilmastonmuutosta sekä edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista
- Luonnonhoidon edellytykset ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja hillintä huomioidaan kaikissa tuettavissa työlajeissa.
- Toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa osaamisen kehittäminen.
- Kevennetään tukijärjestelmää
 - De minimis-tuki
 - Laskennallinen tuki (€/ha)
 - Yksinkertaisemmat tukiehdot

Tuettavat työlajit

- Taimikon ja nuoren metsän hoito, pienpuun keruu
- Terveyslannoitus
- Suometsän hoito (suometsän hoidon kokonaisvaltainen suunnittelu, vesiensuojelurakenteiden toteutus ja piennarteiden tekeminen)
- Metsätalouden tieverkko (metsätien rakennus ja perusparannus)
- Ympäristötuki
- Metsäluonnon hoitohankkeet
- Kulotus

Mikä muuttuu uudessa kannustejärjestelmässä?

(lausunnolla olleen asetuseronnoksen ja julkisuudessa esillä olleiden tietojen perusteella)

Taimikon ja nuoren metsän hoito

- Tukea haetaan töiden toteuttamisen jälkeen. Hankkeen minimikoko 1 ha. Kuviolla ei minimikokoja. Ei enää läpimittarajaa, tilalle pituusrajat - vähintään 0,7 m, enintään 12m (hapu) ja 15 m (lepu). Tukea voi saada uudelleen, kun edellisen tuen maksusta kulunut 5 vuotta.

Terveyslannoitus

- Kasvupaikkavaatimus turvemailta poistuu, tilalle puumäärävaatimus $70 \text{ m}^3/\text{ha}$ – koskee myös kivennäismaiden boorilannoituskohteita. Taimikkokohteilla säilyy 0,7 m pituusvaatimus.

Suometsänhoito

- Ojien kunnostamista ei tueta. Suometsän hoidon kokonaisvaltainen suunnittelu, min. 5 ha. Tukea voidaan myöntää vesiensuojelurakenteisiin sekä piennarteihin.

Mikä muuttuu uudessa kannustejärjestelmässä

(lausunnolla olleen asetuseronnoksen ja julkisuudessa esillä olleiden tietojen perusteella)

Metsätalouden tieverkko

- Kantavuusvaatimus. Tuki myös yhden tilan perusparannushankkeille. Vesieliöstön vaellusesteiden purkaminen.

Ympäristötuki

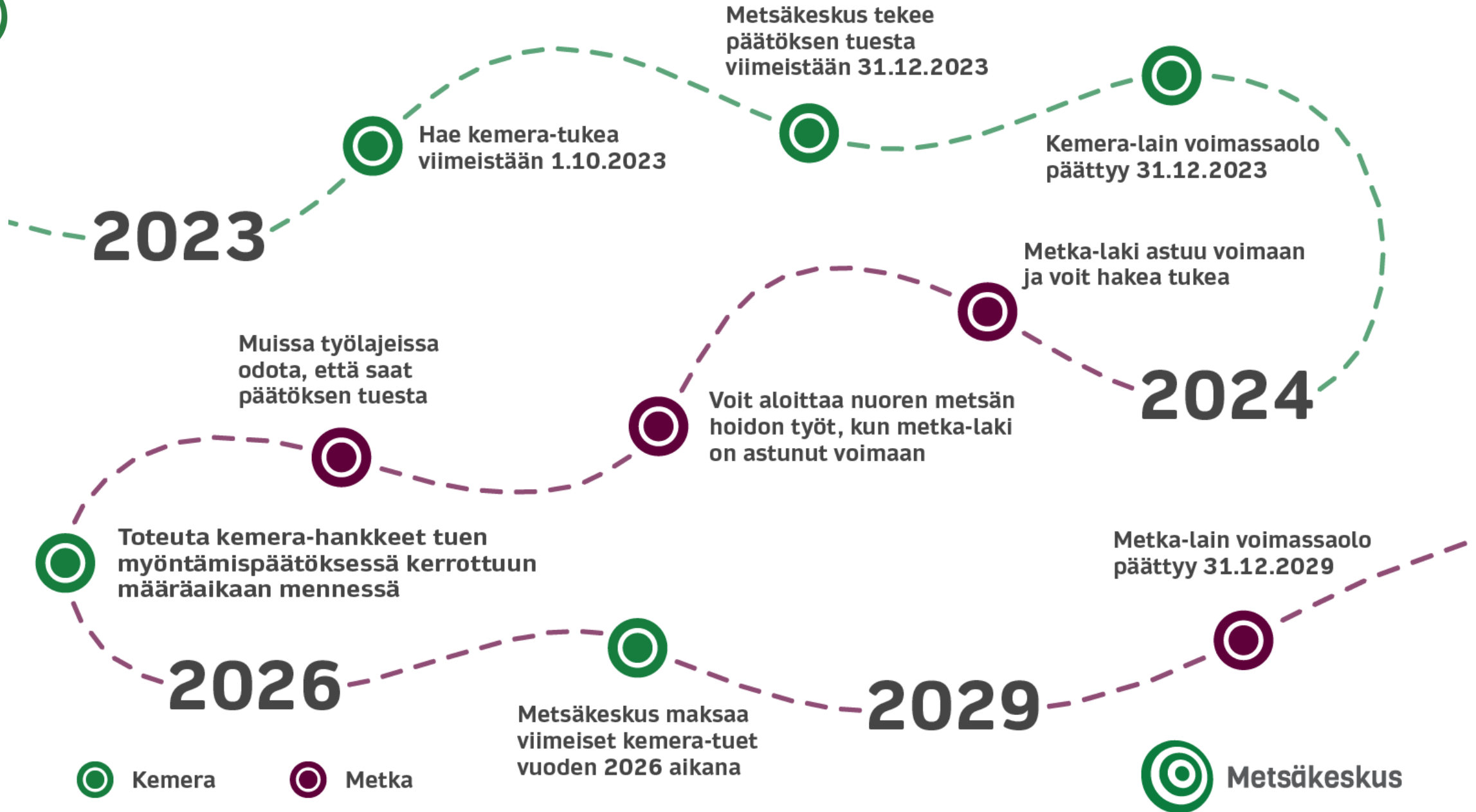
- Voidaan sisällyttää kuolleesta puusta maksettava kannustinkorvaus.

Metsäluonnon hoitohankkeet

- Maanomistajalähtöiset luonnonhoitotyöt.

Kulotus

- Takaisin omaksi työajaksi. Tuki toimenpiteen toteuttamiseen ja erillinen korvaus maanomistajalle aiheutuneista puuntuotannon tulomenetyksistä.

Kiitos mielenkiinnosta!